

کارکرد قوانین حقوقی و قضایی در تدوین قوانین سیاست‌گذاری

علی بابایی

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق بین‌الملل،

سیاست خط‌مشی و تصمیماتی مدون است عموماً درصدد بهبود وضعیت اقتصادی، سیاسی و اجتماعی جامعه است. هدف این پژوهش نحوه سیاست‌گذاری با استفاده از فرآیندهای قضایی است. در این پژوهش با استفاده از روش کتابخانه‌ای به تحقیق درباره نحوه قوانین حقوقی قضایی در تدوین خط‌مشی فرایند سیاست‌گذاری پرداخته شد. قوانین قضایی همواره به جهت‌گیری معمول و متداول دادگاه‌ها در خصوص موضوع محدود نبوده، بلکه در مواردی فراتر از متون و قواعد معمول عمل کرده است. البته جایگاه رویه قضایی در حقوق نوشته و متفاوت بوده است. این منبع در جایگاه برجسته دارد و از مستندات آرای صادره محسوب است. در حقوق عموم نیز رویه قضایی جایگاه برجسته داشته و این حقوق عموم کشورهای حقوق نوشته است که شاهد بیشترین برجسته‌ای رویه قضایی در نظام حقوقی‌اند. البته در کشورهای مختلف نیز کارکرد رویه قضایی و مراجع دی صالح در این زمینه در حمایت از حقوق و آزادی‌های اشخاص به نحو چشمگیری برجسته است. رویه قضایی در حقوق عموم معاصر با تحول که در قواعد و فرایند آفرینش هنجارهای حقوق به تبع آن تحولات اجتماع، اقتصادی، سیاسی و فرهنگ صورت پذیرفته، در بسیاری این حوزه کاربرد داشته است. در حقوق نمود بیشتری پیدا کرده است و دادرسان اساس از اساس‌ترین نهادهای اثرگذار در سطح نظام حقوق و تعیین‌کننده در جهت‌گیری آن محسوب شده است. در تکمیل هنجارها نیز که ذیل تأسیس و ایجاد هنجارها قرار داده شده است، رویه قضایی در حقوق عموم به‌ویژه در نظام‌های حقوق نوشته متقابل کارکرد بیشتری به‌ویژه در راستای کارکرد سوم یعنی حمایت از حقوق و آزادی‌ها شده است. کارکرد سوم مورد بحث در این مقاله یعنی حمایت و از حقوق توسط رویه قضایی بیشترین شاهد آن هستیم. نتیجه نهضت‌های حقوق بشری در سطح نظام‌های حقوق داخلی و نظام بین‌الملل به‌صورت ویژه در عملکرد مراجع قضایی است.

کلیدواژه: قوانین بین‌الملل، قوانین حقوقی، توسعه قانون،